

PADGG project ook succesvol in terugdringen schurft en Rhizoctonia

Aan het einde van het PADGG project (2006-2009) was er naast 75% verbetering van de Phytophthora veldresistentie tegelijk een vrijwel volledige reductie van schurft en Rhizoctonia. Dit blijkt uit de nagekomen metingen op de twee gevolgde biologische bedrijven.

Een jaar voor het PADGG project was er al vanuit verschillende grondbewerkingstijden in het MDM project een vrijwel 100% verschil in Rhizoctonia aantasting waargenomen. Ook was er toen verband tussen schurftaantasting en gebruikte grondbewerkingstijden. Dit was aanleiding om hieraan in het PADGG project extra aandacht aan te besteden.

Na drie jaar aanvullende onderzoeksvergelijkingen kon in 2008 worden geconcludeerd dat Rhizoctonia toeneemt bij *eenzijdig gebruik van grondbewerkingstijden* en schurft juist bij *telkens veranderende grondbewerkingstijden*. Beiden gezien over een tijdsbestek van meerdere jaren.

Werkwijze ter voorkoming van schurft en Rhizoctonia

De oplossing voor beide problemen lag daarmee zoals verwacht in de vooraf aan het project opgestelde methode. Dit is het jaarlijks gebruiken van grondbewerkingstijden voor zoveel mogelijk niveaus van het gewas. Dit zijn de grondbewerkingstijden voor het gewasgroepniveau, productniveau, productvariantniveau en gewasvariantniveau. De biologische telers Jan Zenhorst in Creil en Evert Rienks in Dronten hebben dit tijdens het project voor het sterk schurftgevoelige ras Agria steeds beter gerealiseerd.

Voorafgaande aan het project lag de benutting van de grondbewerkingmethode bij Jan Zenhorst in Creil voor het ras Agria tussen de 30 en 35%. In het derde projectjaar 2008

was dit gestegen tot ca. 75%. Zenhorst schakelde hiermee over van grondbewerking voor ca. anderhalf niveau naar drieënhal niveau. Rienks in Dronten lag in het vierde projectjaar 2009 eveneens op een toepassing van ca. drieënhal niveau. Met die verbetering van passende grondbewerkingstijden ontstond enerzijds de benodigde *spreiding* van grondbewerkingstijden om Rhizoctonia te voorkomen en anderzijds de benodigde *continuïteit* van grondbewerkingstijden om schurft te voorkomen.

In de grafiek is het resultaat weergegeven van de vermeerdering in Creil van 2006 tot en met 2008 met toegevoegd het resultaat in 2009 van naar Rienks in Dronten doorverkocht pootgoed. Dit laatste materiaal kreeg in 2009 voor het tweede jaar grondbewerking voor drieënhal niveau. Er was toen geen aantasting meer. Volgens aardappelhandelshuis Agrico (eigenaar van het ras Agria) was het jaar 2009 zeer schurftgevoelig. Bij Zenhorst was er in 2009 wel een lichte aantasting. Hij was in 2009 echter teruggegaan naar grondbewerking voor ongeveer anderhalf niveau.

In 2006 was de schurftaantasting in Creil hoog door de toen sterke overschakeling van grondbewerkingstijden. Hoe hoger de omschakeling, hoe hoger de aantasting, zoals dat op alle acht in 2006 onderzochte bedrijven te zien was. Het in de grafiek aangegeven percentage in 2006 in Creil is het gemiddelde van verschillende toepassingen in Creil. De groep waar de sterkste overschakeling van ca. 80% plaats vond, had zelfs 70% schurft. Ca. 36% overschakeling gaf 27% schurft. 70% schurft was door betrokken Agrico medewerker nog nooit waargenomen. Een dergelijke omvangrijke overschakeling vindt gewoonlijk ook nooit plaats. De scores in Creil in de grafiek van de andere jaren zijn ook gemiddelden van meerdere toepassingsgroepen.

Toekomst

Met de nog mogelijke verbetering in toepassing van de methode van 75% naar 100%, is de verwachting dat de resultaten nog verder verbeteren. Het terugkomen van schurft en Rhizoctonia in een jaar van lagere toepassing, kan dan mogelijk verminderen. De teelt kan dan mogelijk ook geheel onafhankelijk te worden van looftrekken, wat tijdens het project - net als voor het project - nog wel gebeurde.

Hans Bruinsma, projectleider PADGG 2006-2009

